

Nr 1225

Av herr **Henningsson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 122, angående begränsning av svavelhalten i eldningsolja.

Den förordning som enligt proposition 1968: 122 avses för nedbringande av rökgasernas svavelhalt vid eldning med olja må i flera avseenden bedömas som nödvändig. Nuvarande tillstånd kan inte anses vara tillfredsställande. Naturligtvis kan inte en övergång till svavelfattigare olja vara helt utan konsekvenser, vilket också förutses i propositionen där det i förordningens 1 § heter: — — — »Länstyrelsen får medge undantag från förbudet i första stycket beträffande anläggning med tillfredsställande rökgasrening eller i annat fall när särskilda skäl föreligger.»

Denna formulering kan giva skäl till en vid tolkning, men den kan också anses innebära en oklarhet beträffande de olika skälens värde i bedömningen. Ett problemkomplex som inte är omnämnt i propositionen är den olja som enligt gällande lagringstväng i dag finnes i lager. Denna lagerhållning är av skiftande slag beroende på för vilket ändamål olja lagrats. I vissa fall kan denna olja vara förbrukad vid förordningens ikraftträdande, men i andra fall är detta inte möjligt. En kategori av förbrukare som i hög grad kan förmodas ha betydande lager av olja med högre svavelhalt än 2,5 % är värmekraftverken som genom lagens bestämmelser lagrat sådan olja innan någon bestämmelse om oljans svavelhalt förelåg. När denna olja kan bli förbrukad är helt beroende av fyllnadsgraden av våra vattenkraftverks magasin, då man helt naturligt inte förbrukar olja om vattenmagasinens fyllnadsgrad är tillräcklig för energibehovet i landet. I dessa fall, som förmodlingen är lika för samtliga landets elproducerande ångkraftverk, måste en klarare definition av förordningens 1 § anses mycket angelägen. Enligt ordalydelsen får man inte förbränna olja med högre svavelhalt än 2,5 %, men undantag kan göras om det föreligger tillfredsställande rökgasrening. Av propositionen framgår att man är medveten om att rökgasrening som sådan gör svavelförekomsten mindre besvärande även om denna rökgasrening endast avskiljer sotpartiklarna från röken. Är det den sortens avskiljare som avses eller avser man att grunden för undantag från förordningen är att rökgasrenaren är så beskaffad att den nedbringar svavelförekomsten i röken? Om avsikten är den senare kommer ångkraftverken i den situationen att betydande mängder olja ej skulle kunna komma till användning, då rökgasrenare av svavelreducerande typ inte finnes konstruerade för anläggningar i den storleksordning som det här gäller vare sig i eller utanför landet.

I propositionen läses å s. 7: »Enligt naturvårdsverket kan svavelhalten i tjock-

olja minskas till 2 % genom att svavelrik och svavelfattig tjockolja blandas —.» Påståendet låter naturligt men torde ändå i vissa fall vara en omöjlighet. Att blanda olja som befinner sig i ett bergrum eller i en större tank i rymder från 30 000 till 100 000 m³ är icke realistiskt. Denna blandningsprocedur kan inte gälla redan lagrad olja ty även om en tank innehåller olja av olika svavelhalt så blandas de olika oljorna sällan med varandra. Vanligtvis ligger oljan i olika skikt beroende på de olika sorternas viskositet och spec. vikt.

En tänkbar lösning torde vara att man tillåter att provet för bestämmande av svavelhalten får tagas i rökgaserna i anläggningar av sådan storleksordning att sådant prov är möjligt. Om så sker kan man elda med olja av högre svavelhalt samtidigt med olja av lägre svavelhalt i de olika brännarna. Detta är tekniskt fullt genomförbart. I andra fall kan man elda samma panna samtidigt med kol och olja och därigenom nedbringa rökgasernas svavelhalt till den bestämda nivån. Man kan ha skäl förmoda att förordningens 1 § får anses ha den innebörden att undantag av nämnt slag gives, då konsekvenserna av ett förbud att använda redan lagrade oljor skulle bli katastrofala, då både oljan och dess förvaringsrum (tank eller bergrum) skulle bli värdelösa, om tolkningen skulle baseras på det senare alternativet.

Beträffande avsvavling på kemisk väg torde också det få betraktas som ett orimligt alternativ för redan lagrad olja. Omfattningen av den lagring som f. n. är för handen är i stort en väl bevarad hemlighet, så ock dess svavelhalt, men torde uppgifter därom vara möjliga att åvägabringa för riksdagen genom statlig myndighet (oljelagringsrådet).

Även om det här inte kan angivas till vilken mängd olja med högre svavelhalt än de angivna 2,5 %, som finnes i lager, torde dock med säkerhet kunna sägas att mängden är betydande, så betydande att det inte får ifrågasättas att den inte skulle få användas.

Med stöd av det anförda vill vi härmed föreslå,

att riksdagen må besluta följande tillägg till »Förslag till förordning om begränsning av svavelhalten i eldningsolja» 1 § efter andra stycket:

Sådant skäl anses föreligga för olja som lagrats av förbrukare före den 1 maj 1968.

Stockholm den 15 maj 1968

Einar Henningsson (s)

Eric Svenning (s)

Joh. Blidfors (s)

Erik Adamsson (s)